

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – Гр.СМОЛЯН
ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ПЕЩЕРА

ДОКЛАД

*Относно: Проведения мониторинг на територията на ТП ДГС“Пещера“
през 2018 година*

Настоящото проучване е извършено в периода на месеци януари – декември 2018 година, във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност/ГВКС/ за територията на ТП ДГС“Пещера“. Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно системата за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС“Пещера“.

ТП“ ДГС- Пещера“ управлява територията от 16 790,1 ha държавен горски фонд.

ТП „ДГС – Пещера“ е разположено в Западните Родопи, предимно по северните склонове на Баташкия дял. Намира се на територията на Пазарджишка област. По-голяма част от района на горското стопанство обхваща средната част на водосбора на Стара река и нейните притоци, а малка част от площта му заема склоновете, които се спускат към язовирите „Въча „ и „Кричим“ на р. Въча.

Релефът на ДГС „Пещера“ е в по-голямата си част планински и малка част хълмисто- предпланински и равнинно-хълмист. Районът на стопанството е разположен между надморски височини 250 m най-ниска точка и 1878,5 m- най-високата точка – връх „Снежник“. Районът на ДГС“Пещера“ е в преходно-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област. Общо почвите в района на стопанството са леко пясъчливо-глинести, следвани от глинесто-пясъчливи и по-ограничено средно до тежко пясъчливо-глинести. Най-ниските части на стопанството с н.в. 250-500 m са заети с издънкови чисти и смесени гори от зимен дъб, благуи, цер, келяв габър, мъждрян. Създадени са култури от черен бор-чисти и смесени с участие на бреза, червен дъб и др. В подпояса на смесените широколистни гори /500-700m/ дървесната растителност е представена от гори на обикновен бук, зимен дъб, обикновен габър, трепетлика и др. Частите на ДГС с н.в. 700-1200 m са в подпояса на нископланинските гори от обикновен горун, обикновен бук и ела.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч /1200-1700 m н.в./ горскодървесната растителност е от бял бор, бук, ела и смърч.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ДГС „Пещера“ са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

I. Собственост на горите и промени в начина на ползване или функционалните категории на горите.

През 2018 година има издадени решения и заповеди за промяна предназначението в държавни горски територии, а именно:

- Решение № 389 / 08.06.2018 г. на Министерски съвет;
- Заповед № РД 49-169 / 27.06.2018 г. на МЗХГ;
- Заповед № РД 49-200 / 23.07.2018 г. на МЗХГ.

II. Извършени горскостопански дейности на територията на ДГС.

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП ДГС“Пещера“ през 2018 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти, поддръжка и ремонт на горски пътища.

1. Извършените лесокултурни дейности са както следва:

- ◆ Попълване на култури в следните отдели и подотдели: 163“н“ и 160“м“ на площ от 2,73 дка с бял бор със следните операции: временно съхранение на семенни фиданки и ръчно садене на иглолистни фиданки с подобрен меч на Колесов и садилно колче.
- ◆ Отглеждане на култури в следните отдели и подотдели: 163“н“, 164“а“, 273“е“ и 160“м“ при схема 2x2x2 на площ от 75,2 дка със следните операции: ръчно плевене

и разрохване на почвата в тераси с ширина 40 см. до 70 см., както и окосяване на плевели с коса на площ от 37,6 дка.

- ◆ Отглеждане на млади насаждения без материален добив /прочистки/ в следните отдели и подотдели: 83“в“ и 83“г“ на площ от 22,0 дка.
- ◆ Подпомагане на естественото възобновяване в отдели и подотдели: 65“в“ и 161“е“ на площ от 110,0 дка с операция: направа на площадки с ръчни инструменти за подпомагане естественото възобновяване.
- ◆ Почвоподготовка - есенна в отдели и подотдели: 125“а“ и 133“ж“ на площ от 7,0 дка с операция: направа на тераси с ръчни инструменти с дълбочина на обработка 25 см. и ширина от 30 до 50 см.
- ◆ Семесъбиране в отдели и подотдели: 128“д“ и 129“а“ на площ от 117,0 дка са събрани 240 кг. шишарки с операция: ръчно събиране на шишарки от бял бор.
- ◆ Ръчно поддържане на 11780 л.м стари минерализовани ивици и изсичане на издънки с моторен хросторез в минерализовани ивици на площ от 1,085 дка.
- ◆ Разсадниково производство – произведени са общо 711 594 бр. фиданки, от които 106 170 бр. годни за залесяване семенищни и школувани фиданки.
- ◆ Маркирани са 30806 м.куб. стояща маса за ЛФ 2019 г.
- ◆ Защита на горските територии – на база подадени сигнални листове и по предписание от Лесозащитна станция – Пловдив са заложили санитарни и принудителни сечи. През 2018 год. са изведени санитарни и принудителни сечи в иглолистни и широколистни гори на площ от 4009,0 дка, като е усвоена 2686 м. куб. лежача маса.

Извършените лесокulturни дейности са изпълнени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и спазване изискванията на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и на ЗОП.

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба.

Попълва се „Лист за предварителна идентификация на важни елементи на околната среда и дефиниране на мерки за опазване при маркиране на насажденията“ от служители преди маркиране на насажденията и преди започване на предвидените за провеждане горскостопански дейности. Формулярите се попълват и окомплектоват към досието на насаждението и обекта за възлагане на ЛКД. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Представят се при поискване от заинтересованите лица.

В технологичният план се отразяват съответните видове и консервационни стойности на съответния отдел и подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горскостопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности. На терен от служителите на ТП ДГС“Пещера“ се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, видовете и местообитанията.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2018 до 31.12.2018 година е както следва:

Общо дърводобив: 24 393 м3, в т.ч. дърва за огрев:

- на корен от местно население – 3602 м3;

- по ценоразпис - 6253 м3.

Изпълнението е на 94% спрямо заложения разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са осъществени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

За добивът на дървесина през 2018 година бяха сключени 39 броя договори с фирми, които изпълниха дейностите при спазване на действащата нормативна уредба.

3. На територията на ТП ДГС“Пещера“ през 2018 година са използвани следните препарати за растителна защита:

- в горски разсадник с.Равногор - Топсин М 70 ВДГ, Систан Екозом ЕВ, Децис 25 ЕК, Байфидан 250ЕК, и Раундъп;

4. На територията на ТП ДГС“Пещера“ през 2018 година е възникнал 1 брой пожар, който е регистриран в информационната система.

5. През 2018 година е извършен ремонт и поддръжка на 7 км. съществуващи горски пътища, като за опазването им, фирмите извършващи горскостопанските дейности са информирани и са издадени разрешителни за достъп на превозните средства.

III. Вид и количество на добитите продукти, вкл. недървесни горски продукти.

Добити са следните продукти от горски територии – държавна собственост на ТП ДГС“Пещера“:

■ Дървесина – 24 393 м3 от различни категории и сортименти – трупи за бичене, обли греди, ритловици, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев;

■ Недървесни горски продукти:

- издадени са 2 бр. разрешителни за ползване на недървесни горски продукти.

IV. Здравословно състояние на горите – резултати от лесопатологичните обследвания и лесозащитни мероприятия.

От извършените лесопатологични обследвания постъпиха и бяха регистрирани в информационната система 104 броя сигнални листове за нападения и повреди от биотични и абиотични фактори:

1. Върхов корояд	-	11 броя
2. Типограф	-	1 брой
3. Съхнене на белия бор	-	16 броя
4. Съхнене на бора	-	4 броя
5. Съхнене на смърча	-	2 броя
6. Педомерки	-	1 брой
7. Педомерки и листоврътки	-	12 броя
8. Снеговал /игл./	-	1 брой
9. Снеговал /шир./	-	13 броя
10. Снеголом /игл./	-	3 броя
11. Снеголом /шир./	-	11 броя
12. Снеголом и снеговал /игл./	-	9 броя
13. Снеголом и снеговал /шир./	-	6 броя
14. Катранена плесен	-	1 брой
15. Хлороза	-	2 броя
16. Плевели	-	2 броя
17. Боров въртун	-	2 броя
18. Полягане на пониците /сечене/	-	1 брой
19. Брашнеста мана	-	2 броя
20. Сиво гниене	-	2 броя
21. Майски бръмбар	-	1 брой
22. Ръжди по иглиците	-	1 брой
ВСИЧКО:		104 броя

V. Въздействие на горскостопанската дейност върху популациите от растителни и животински видове, почвите и водните ресурси.

След приключване извеждането на сечите през 2018 година се извърши оценка на въздействието на сечта върху елементите на околната среда, съседните имоти и

инфраструктурата на територията. От изготвените и представени оценки могат да се направят следните изводи:

- ✓ Повреди по подраста – установени са минимални повреди;
- ✓ Повреди по оставащия дървостой – установени са минимални повреди, в границите на допустимото;
- ✓ Създаване на условия за активиране на почвената ерозия – не са констатирани;
- ✓ Оставяне на мъртва дървесина – в насажденията, където е изведена сеч има налична стояща и лежаща мъртва дървесина;
- ✓ Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие – не е констатирано наличие на негативни въздействия;
- ✓ Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията – когато се констатира наличие на водни течения в листа за предварителна оценка се формулират мерки за намаляване или отстраняване на негативния ефект;
- ✓ Въздействие върху съседни насаждения – неблагоприятни въздействия се констатира върху почвената покривка по време и след приключване на извоза на дървесината;

VI. Мониторинг на защитените територии, вкл. мониторинг на ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 на интернет страницата на РИОСВ се проверява за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за ограничения, посочени в заповедите им за обявяване.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие, видовете от ВКС 1.2 – застрашени, изчезващи и ендемични видове.

- формуляр за мониторинг за застрашени, изчезващи и ендемични растения;

- формуляр за мониторинг на застрашени, изчезващи и ендемични животни.

През 2018 година от мониторинг на ВКС 1.2 – застрашени, изчезващи и ендемични видове няма попълнени формуляри.

VII. Информирание на местните общности, свързани с дейността по стопанисване на горите на ТП ДГС“Пещера“.

През 2018 година общините и кметствата, разположени в териториалния обхват на дейност на ТП ДГС“Пещера“ бяха информирани за вида дейност, обекти, местности,

склучени договори, маршрути за движение на транспортните средства по горските автомобилни пътища.

Местното население закупува дърва за огрев от склад по утвърден ценоразпис и по тарифа на корен, на основание представен списък от кметовете на двете общини.

Систематизираните наблюдения на елементите на биологичното разнообразие на територията на ТП ДГС“Пещера“, дават възможност за вземане на управленски решения за прилагане на спешни мерки, имащи отношение по опазването на биологичното разнообразие, като заедно с това обслужват и нуждите от информация на широк кръг ползватели.

Изготвил:
инж. Пенка Балабанова –
зам. директор на ТП ДГС“Пещера“

Директор ТП ДГС“Пещера“:
инж. Костадин Гагов

